GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 120. Mercurĭ, 3 (15) Iunie. 1887.

Braşovŭ, 2 Iunie 1887.

Peste trei ḑile se vorŭ începe alegerile pentru dieta unguréscă.

Alegĕtorilorŭ românĭ li s'a spusŭ, credemŭ, pretutindenĭ ceea ce trebue sĕ facă şi sĕ nu facă şi cum trebue sĕ se pórte faţă cu aceste alegerĭ.

Ceea ce li se cere alegĕtorilorŭ noştri înainte de tóte, ceea ce ceremŭ cu deosebire noi dela dânşii, este ca toţi într'unŭ gândŭ sĕ fiă şi în unire şi bună înţelegere toţi pe acelaşi drumŭ sĕ apuce ca sĕ pótă ajunge odată éraşi cu toţii la ţinta de toţi dorită.

Şi óre de ce ceremŭ noi dela alegĕtorii noştri sĕ s'adune toţi împrejurulŭ steagului românescŭ alŭ partidei nóstre naţionale? De ce dorimŭ noi aşa de multŭ ca cu toţii sĕ fiă unŭ trupŭ şi sufletŭ faţă cu alegerile dietale ce suntŭ la uşă?

Póte că unulŭ séu altulŭ îşi va gândi: ce ne póte strica nouĕ Românilorŭ décă ici colo, în comuna cutare séu cutare Românii vorŭ călca hotărîrile adunărei din Sibiiu şi vorŭ lua parte la alegerĭ? ce vomŭ puté dobêndi noi de acolo, că vomŭ sta cu toţii umĕrŭ la umĕrŭ pe locŭ şi vomŭ face ceea ce ni-a sfătuitŭ marea adunare a trimişilorŭ noştri sĕ facemŭ? Ce au dobênditŭ aceia, carĭ au urmatŭ până acuma sfatului adunărilorŭ românescĭ?

Suntŭ în cea mai mare rĕtăcire cei ce se gândescŭ şi se întrébă astfelŭ: suntŭ orbĭ aceştĭ Românĭ şi nu vĕdŭ prăpastia spre care se rostogolescŭ deslipindu-se de fraţii lorŭ, în credinţă că, décă se vorŭ schimba timpurile, éraşi se vorŭ puté alătura la ei.

Deşértă credinţă! Cum se vorŭ mai puté ei întórce şi înşira în rêndurile fraţilorŭ lorŭ, décă îi va înghiţi prăpastia cătră care alérgă ca nisce căpiaţĭ de-a ruptulŭ capului?

Colo câte unŭ proprietarŭ, dincolo câte unŭ preotŭ, dincóce câte unŭ advocatŭ fiindŭ orbitŭ, de ceea ce i se pare lui mai cu cale pentru ca sĕ n'aiba cértă şi neplăcerĭ cu puternicii comitatului, trăiesce în credinţa, că prin aceea că a făcutŭ pe voiă solgăbirĕului séu fişpanului a câştigatŭ ceva şi că din acestŭ câştigŭ arŭ puté trage şi ceilalţĭ Românĭ órecare folosŭ.

Nenorocitulŭ, elŭ nu vede şi nu scie, că duşmanulŭ dă aḑi cu o mână, pentru ca mâne sĕ pótă lua cu douĕ, că aḑi îţĭ promite marea cu sarea pentru ca mâne sĕ-ţĭ ia şi cămaşa de pe tine; nu vede şi nu scie că celŭ ce se dă odată legatŭ în mâna potrivnicului este pierdutŭ pentru óstea lui, la care nu se mai póte întórce. Ce folosŭ póte aduce unŭ fugarŭ, unŭ omŭ laşŭ ca acesta, fraţilorŭ sĕi de arme? Elŭ îşi va scăpa póte viaţa, dér ce-i va folosi ea décă o va trăi cu ruşine şi încărcatŭ de blăstĕmulŭ fraţilorŭ sĕi pe carĭ i-a părăsitŭ în ceasulŭ primejdiei? Nu e mai bine a pătimĭ câtŭ de multŭ, decâtŭ a duce o astfelŭ de viaţă prăpădită?

Dér aceia, carĭ pentru ca sĕ nu aibă nicĭ o supĕrare şi sĕ nu aducă nicĭ cea mai mică jertfă, se facŭ slugile Ungurilorŭ dela putere, mai au obrazulŭ sĕ susţină, că ei lucră cu minte şi înţelepţesce şi că purtarea lorŭ au îmblânḑitŭ furia celorŭ ce s'au juratŭ sĕ ne nimicéscă.

Pe aceştĭ făţarnicĭ îi întrebămŭ: arătaţi-ne ce a-ţĭ câştigatŭ voi până acuma cu slugărnicia vóstră, făcuta-ţĭ sĕ înceteze prigonirile şi asupririle, pus'aţĭ prin închinăciunile vóstre stavilă urgiei, dobândit'aţĭ măcarŭ atâta ca stăpânii ce vi ia-ţĭ alesŭ sĕ fiă mai dreptĭ faţă cu voi înşi-vĕ, carĭ le faceţĭ pe voiă şi le daţĭ ajutorŭ în potriva fraţilorŭ voştri?

Ce credeţĭ că vorŭ dobêndi pĕcătoşii preoţĭ din comitatulŭ Solnocŭ-Dobêca, carĭ s'au pusŭ la porunca ómenilorŭ lui Banffy-paşa? Nu li-o spunŭ de p'acum Ungurii că ei nu suntŭ nicĭ Românĭ, nicĭ Ungurĭ, ci numai nisce bulendre (csak rongyok)? Ce alta póte fi rĕsplata lorŭ decâtŭ blăstĕmulŭ fraţilorŭ lorŭ şi dispreţulŭ străinilorŭ?

Ne vorŭ întreba înse făţarnicele slugĭ ale celorŭ dela putere: ce a-ţĭ dobênditŭ voi prin aceea că aţĭ ţinutŭ la hotărîrile adunărilorŭ românescĭ şi n'aţĭ alesŭ?

Amŭ dobênditŭ — le rĕspundemŭ — că potrivnicii noştri sciu că au de a face c'unŭ poporŭ românescŭ, care are şi elŭ o voinţă, are şi elŭ dorinţe şi aspiraţiunĭ, carĭ nu le-au pututŭ sterge despotismulŭ şi apăsare ocârmuirei unguresci; dér décă n'amŭ pututŭ dobêndi mai multŭ, cine altulŭ e de vină de nu cumva acele pĕcătóse şi nenorocite bulendre, carĭ prin slugărnicia lorŭ ticălósă au îmbărbătatŭ pe potrivnicĭ şi i-au făcutŭ sĕ crédă, că cu timpulŭ vorŭ puté înăbuşi de totŭ glasulŭ poporului nostru?

Eată dérŭ, fraţĭ Românĭ, că numai o singură scăpare este pentru noi, numai unŭ singurŭ lucru ne póte mântui, înţelegerea şi legătura sfântă dintre noi, ca sĕ pótă fâlfâi mândru stégulŭ românescŭ, stégulŭ partidei nóstre naţionale şi sĕ né ducă la isbândă!

Schimbarea ministerială în Serbia.

In Serbia s'a îndeplinitŭ în timpulŭ de faţă o schimbare ministerială, care de sigurŭ va aduce cu sine şi o schimbare a politicei esterióre a regatului. Incă înainte cu câteva lunĭ se totŭ vorbea despre o asemenea schimbare politică, dér mai alesŭ de când regina Serbiei s'a decisŭ sĕ plece în Rusia şi regele Milan a făcutŭ visită ambasadorului rusŭ din Belgradŭ d. Persiani. Pe când din capitala Serbiei veneau scirĭ, care declarau ca neadevĕrate sgomotele despre o schimbare politică, acésta se eşecuta deja pe nesimţite şi aḑi e deja faptŭ împlinitŭ.

Ministerulŭ Garaşanin a demisionatŭ, ne mai putêndŭ resista curentului favorabilŭ Rusiei şi aḑi e în Serbia unŭ cabinetŭ Ristici, care se scie că e pentru alăturarea Serbiei la Rusia în ce privesce politica esterióră. Acésta a accentuat'o Ristici chiar în condiţiunile ce le-a pusŭ pentru ca sĕ priméscă a forma cabinetulŭ şi anume că va libera Serbia de tutela pieţelorŭ financiare ale Austro-Ungariei şi Germaniei. Ristici a luatŭ pe lângă presidiulŭ şi portofoliulŭ ministeriului de esterne.

Inainte de schimbarea cabinetului a fostŭ în Belgradŭ şi în totŭ regatulŭ o manifestaţiune, care dovedi că curentulŭ e cu totulŭ favorabilŭ Rusiei. D-lŭ Persiani, ambasadorulŭ rusŭ din Belgradŭ, şĭ-a serbatŭ jubileulŭ de 25 anĭ de serviţiu. Din tótă ţéra i s'au manifestatŭ simpatii, însuşĭ regele Milanŭ l'a felicitatŭ ca pe „celŭ mai bunŭ prietenŭ alŭ sĕu“. La banchetŭ s'au anunţatŭ a lua parte representanţĭ din întregŭ regatulŭ, ba chiar şi din Semlinŭ, Neoplanta, Chichinda, Becichereсŭ ş. a. adecă Sêrbĭ din monarchia nóstră.

Acéstă manifestare se consideră ca o demonstraţiune în contra înţelegerei Serbiei cu monarchia nóstră, şi ca o dovadă că Sêrbii preferŭ acestei înţelegerĭ o alianţă cu Rusia.

Mişcarea electorală.

Relativŭ la invoiala dintre Saşii şi Maghiarii braşovenĭ, ce ni s'a comunicatŭ că s'a stabilitŭ în privinţa cercului electoralŭ alŭ Sĕcelelorŭ, şi despre care amŭ împărtăşitŭ în fóia nóstră cele ce se vorbeau prin Sĕcele, când candidatulŭ ungurŭ şĭ-a ţinutŭ discursulŭ-programŭ, „Kronstädter Zeitung“ ḑice: »Acéstă versiune nu e nicidecum adevĕrată. Cu deosebire nu e adevĕratŭ, că o deputaţiune săsécă ar fi 'ncercatŭ sĕ înduplece pe comitele supremŭ a rĕmâné în postulŭ sĕu. Orĭ câtŭ de multŭ scimŭ apreţia şi stima persóna şi binevoitórea atitudine a comitelui supremŭ contele Andreiu Bethlen, totŭ atâtŭ de departe suntemŭ de aceea, ca din consideraţiunĭ personale sĕ ne abatemŭ măcarŭ câtŭ unŭ firŭ de pĕrŭ dela principiile nóstre politice şi dela programulŭ partidei nóstre săsescĭ. Ceea ce ne-a făcutŭ sĕ nu punemŭ de astădată nicĭ unŭ candidatŭ în cerculŭ electoralŭ alŭ Sĕcelelorŭ, *vomŭ arĕta* mai acuratŭ într'unŭ articulŭ de fondŭ *în numĕrulŭ de mâne* alŭ acestei foi“.

In *Altenburg* candidatulŭ oposiţionalŭ Emer. Veszter ḑise în discursulŭ sĕu programŭ, că e pentru trecerea administraţiunei politice în mânile statului, pentru justiţiă repede, eftină şi independentă, pentru validitarea aspiraţiunilorŭ naţionale unguresci în armata comună, pentru pace cu naţionalităţile, negreşitŭ după calapodulŭ „ideii de statŭ maghiarŭ“ şi kulturegyletistŭ.

In *Baia* candidatulŭ tiszaistŭ Latinovicĭ ḑise că luptă sub steagulŭ principiilorŭ de libertate, egalitate şi frăţietate, alŭ cărui conducĕtorŭ probatŭ e Koloman Tisza, omŭ »iubitorŭ de dreptate«, cu „înţelepciune politică“, cu »destoinicia unui mare bărbatŭ de statŭ“, cu „caracterŭ“, cu „virtuţĭ patriotice“ etc. etc. Totŭ discursulŭ a fostŭ unŭ discursŭ de curtisanŭ tiszaistŭ. De altmintrelea, vai şĭ amarŭ de libertatea, egalitatea şi frăţietatea probată de „iubitorulŭ de dreptate“ Tisza!

In *Balavasar* candidatulŭ guvernamentalŭ Iul. Horvath vorbì despre interesele Ungariei în Orientŭ, despre ocuparea Bosniei şi Erţegovinei; ḑise că pentru dinastiă celŭ mai „sigurŭ“ terenŭ este statulŭ „maghiarŭ“ (Suntemŭ sigurĭ că nu o crede asta nicĭ însuşĭ candidatulŭ dér încă dinastia. — Red.)

In *Rosenau* candidatulŭ guvern. contele Em. Andrassy ḑise între altele că: va grăbi desfiinţarea regalielorŭ de crâşmăritŭ; va face, ce producte brute din ţĕrĭ steine sĕ se importe numai plătindu-se astfelŭ de vămĭ, cum se plătesce când se esportă producte brute din Ungaria; va stărui ca *sub nicĭ o condiţiune sĕ nu se permită întrarea în Ungaria vitelorŭ române.* Germania încă a făcutŭ aşa faţă cu Austro-Ungaria. Apoi sĕ se înfiinţeze vamă la graniţa dintre Ungaria şi Austria.

In *Cristurulŭ sĕcuescŭ* s'a datŭ alegĕtorilorŭ unŭ banchetŭ de 350 tăcâmurĭ dreptŭ arvună pentru candidatulŭ guvernam. Arpad Szentkiralyi.

In *Cluşiu* fostulŭ deputatŭ şi candidatulŭ guvern. Desider Sigmond vorbì despre „marea vaḑă“ a Ungariei în Europa; e pentru introducerea monopolului spirtului, va lucra pentru ca Cluşiulŭ sĕ devină centrulŭ spiritualŭ alŭ Ardealului. (Póte centrulŭ monopolului spirtului în Ardealŭ. — Red.) Celalaltŭ fostŭ deputatŭ şi candidatulŭ guvern. Hegedüs ḑise că Ungurii sĕ nu lase pe Croaţĭ sĕ iasă din legătura de dreptŭ publicŭ cu statulŭ „maghiarŭ“; în Croaţia se promovéză aḑĭ pretutindenea alipirea pentru statulŭ „maghiarŭ“. (Ce ilusiunĭ kulturegyletiste! — Red.) Unŭ banchetŭ de 300 tacâmurĭ arvunì pe alegĕtorĭ.

In *Comorn* gener. Klapka vorbì pentru candidatulŭ guvern. Pulay şi ḑise între altele: „Lupta pentru principie nu se cade sĕ trécă pe tĕrêmulŭ urei şi suspicionărei. Pentru patria nóstră, care e încunjurată de atâţĭ duşmanĭ făţişĭ şi ascunşĭ, astfelŭ de lupte potŭ devenì critice, mai alesŭ acumŭ când, póte, în curêndŭ trebue sĕ fimŭ pregătiţĭ cu puterĭ unite pentru apĕrarea patriei nóstre.“ Urmà apoi arvuna: banchetŭ cu 300 tacâmurĭ.

In *Czegled* i s'a făcutŭ mare alaiu antisemitului Iuliu Verhovay. Unŭ escadronŭ de husarĭ din Czegled şi douĕ companii de infanteriă venite din Pesta cu acelaşĭ trenŭ în care a venitŭ şi Verhovay stetéu gata în plină armătură spre a impedeca eventuale escese, mai alesŭ că în nóptea trecută li s'au spartŭ ferestrile mai multorŭ orăşenĭ de-ai partidei contrare, şi chiar căpitanului de husarĭ Hager. »Pester Lloyd“ e informatŭ că la gară l'au aşteptatŭ pe Verhovay vr'o 600 de ţĕranĭ ungurĭ desculţĭ şi sdrenţoşĭ, cu steagurĭ. Conductulŭ dela garŭ era însoţitŭ de haiducĭ orăşenescĭ, în urma lui unŭ escadronŭ completŭ de husarĭ călare, apoi cele douĕ companii de infanteriă din Pesta. La primăriă, Iuliu Verhovay şi Csatar Verhovay au fostŭ apostrofaţĭ de primarŭ, că îndată ce vorŭ aţiţa, ca în 1884, contra vre-unei confesiunĭ (israelite,) va pune sĕ 'i aresteze pe amêndoi şi, décă va fi nevoiă, sĕ'i taiă chiar în bucăţĭ. I. Verhovay vorbì apoi poporului, cu miile adunatŭ, des-

pre situațiunea țării și ḑise că datoria statului e deja așa de mare, încâtŭ de fiăcare omŭ din statulŭ „maghiarŭ“ se vinŭ 18 fl. Rotschild primesce pe anŭ dela guvernulŭ unguresců 118 milióne interese. Elŭ vrea ca națiunea sĕ fiă maghiară-creștină și independentă. Turburărĭ nu s'au întêmplatŭ.

In *Miskolcz* candidatulŭ Vadnay ḑise între altele, că antipatii contra unei classe, naționalităţĭ orĭ confesiunĭ împedecă numai scopulŭ principalŭ, sporirea puterilorŭ unguresci. Potŭ numai distruge, dér nu ameliora. — Negreșitŭ că aceste vorbe suntŭ ḑise pentru Jidovĭ, căcĭ până acum numai contra agitațiunilorŭ antijidovescĭ ia guvernulŭ și autoritățile lui mĕsurĭ. Câtŭ pentru adevĕratele naționalitățĭ ale țĕrii, agitațiunile contra lorŭ trecŭ de fapte »patriotice“.

In cerculŭ *Bocșei* alegĕtorii românĭ au ținutŭ în Bocșa montană o adunare sub președința d-lui M. Țapu. După ce s'a luatŭ cu vii aprobărĭ și în unanimitate la cunoscință apelulŭ comitetului centralŭ din Sibiiu, preotulŭ V. Oghêrlaciu din Jidovinŭ, după o vorbire entusiastă despre corupțiunile, persecuțiunile, apăsările și nedreptățirile stăpânirei unguresci, propuse *abținerea dela viitórea alegere de deputatŭ.* Adunarea a primitŭ unanimŭ *pasivitatea.* Acéstă hotărîre s'a decisŭ sĕ se facă cunoscută întregului cercŭ și printr'unŭ apelŭ. S'a adusŭ mulțămită d-lorŭ delegațĭ la Sibiiu *Coriolanŭ Brediceanu* și *Dr. C. Diaconovicĭ*, carĭ au fostŭ și la adunarea acésta de a datŭ sémă despre conferința din Sibiiu; s'a mai mulțămitŭ d-lui Diaconovicĭ pentru gratuita tipărire a apelului în tipografia propriă „Romänische Revue“. După ce președintele II-a pusŭ alegĕtorilorŭ la inimă sĕ țină cu sfințeniă la hotărîrea adunărei și sĕ nu contribue cu votulŭ la apĕsarea neamului lorŭ, adunarea se termină în entusiaste strigăte. Acesta e cerculŭ care și acum trei anĭ a eșitŭ victoriosŭ la alegerĭ cu candidatulŭ sĕu Brediceanu în contra lui Ludovicŭ Tisza. Dér, cum se scie, camera din Pesta n'a vrutŭ sĕ verifice alegerea lui Brediceanu, ci pe a frățiorului ministrului președinte. Prin urmare de ce sĕ mai alégă ómenii, când legea și dreptatea e înlocuită cu volnicia și cu ilegalitatea?

Comanda de corpŭ din Sibiiu a datŭ unŭ ordinŭ în puterea căruia comandele de trupe, la cererea comitetului centralŭ orĭ a președintelui electoralŭ, au sĕ dea la alegerile dietale asistența necesară. — Cum vedemŭ, după tóte semnele alegerile au sĕ fie cu focŭ de artificiĭ.

De lângă Mociu de pe Câmpiă, 11 Iunie 1887.

In seria corupțiunilorŭ unguresci, ce le înregistrațĭ în rubrica mișcărilorŭ electorale, vĕ rogŭ, on. d le Redactorŭ sĕ nu trecețĭ cu vederea nicĭ licitațiunea de voturĭ și nenumĕratele încercărĭ de seducere ce le facŭ corteșii unguresci cu Românii din cerculŭ electoralŭ alŭ Cojocnei.

In cerculŭ acesta alegerea se va efectui în 17 Iunie. Candidatulŭ partidei guvernamentale este Zejk Karoly, ér alŭ oposițiunei este Visontai. Lupta între partide este mare. Oposițiunea face totŭ pentru ca sĕ arvunéscă voturile pentru candidatulŭ lorŭ, dér nicĭ guvernamentalii nu se dau îndĕrĕtŭ. Acestia cutrieră satele pentru a se convinge, décă nu cumva oposiționalii au promisŭ alegĕtorilorŭ mai multŭ ca ei. In vre-o trei cercurĭ notarialĭ din pretoriatulŭ Mociului și anume: în alŭ Frății, Căianului și în cerculŭ Jucului au umblatŭ la 9 Iuniu n. c. mamelucii guvernamentalĭ pe la alegĕtori pentru ca sĕ se convingă, nu cumva aceștia s'au clătinatŭ în credință și décă mai ținŭ ei strînsŭ la arvuna ce li s'a datŭ; ba în comunele ținĕtóre de unulŭ din cercurile notarialĭ de mai susŭ sciu anumitŭ, că acești cutezătorĭ corteșĭ ai guvernului au trimisŭ în timpŭ de nópte agențĭ, carĭ pe primarii comunalĭ sĕ-i chieme la »porunca« înaintea lorŭ pentru a-i întreba, décă suntŭ sigurĭ de alegĕtorii din comunele lorŭ și acestorŭ nefericițĭ primarĭ li au datŭ corteșii »porunca«, ca sĕ vegheze ne'ncetatŭ și de cumva vorŭ observa, că oposiționalii încă umblă sĕ câștige pe alegĕtorĭ, sĕ le-o facă acésta numai decâtŭ cunoscutŭ »Mărielorŭ« lorŭ.

Alegĕtorilorŭ românĭ li-se promitŭ banĭ și vinarsŭ din abundanță; totulŭ se face pentru spargerea passivitǎții lorŭ.

Așadéră articululŭ de lege V alŭ legei electorale din 1878 în care prin § 78 se prescrie pentru celŭ ce dă séu promite banĭ la alegerĭ de deputațĭ pedépsă până la 6 lunĭ arestŭ și până la 1000 fl. amendă în banĭ, ér prin § 185 alŭ aceluiașĭ articulŭ de lege *se prescrie totŭ asemenea pedépsă și pentru cei ce primescŭ banii spre a'șĭ da votulŭ*: acéstă lege, ḑicŭ, nu e făcută pentru ca sĕ se țină din partea Ungurilorŭ, ci ea se folosesce ca mijlocŭ de a intimida naționalitățile, carĭ nu jócă pe placulŭ lorŭ.

Tóte coruperile unguresci din părțile acestea se referŭ la poporulŭ românescŭ, fiindcă ținutulŭ e locuitŭ aprópe esclusivŭ numai de Românĭ, prin urmare și alegĕtorii suntŭ în parte fórte mare românĭ, cu carĭ Ungurii, mai virtosŭ guvernamentalĭ, vréu sub orĭ ce condițiune sĕ facă speculă. Ne trimitŭ ordinațiunĭ peste ordinațiunĭ și anunțurĭ peste anunțurĭ învĕțându-ne ce sĕ facemŭ, ca și cum noi lipsă de învĕțătura lorŭ amŭ avé; ba ne recitéză mereu paragrafĭ de lege, cu scopulŭ ca prin ei sĕ infrice pe inteligenții românĭ chiar și numai a spune alegĕtorilorŭ din comunele lorŭ hotărîrile conferinței din Sibiiu. Corupțiunea e la culme în tóte direcțiunile. Sperămŭ însĕ, că cei ce suntŭ chiămațĭ a păstori turma lui Traianŭ își vorŭ face datorința și nu vorŭ lăsa sĕ cadă poporulŭ pradă pe mâna acestorŭ ómenĭ cu sufletulŭ vêndutŭ. Vomŭ vedé. *Câmpeanulŭ.*

Din nordulŭ Transilvaniei, 12 Iunie 1887.

Vĕ comunicŭ ceva despre mișcările electorale din municipiulŭ Solnocŭ-Dobêcei.

Tóte alegerile de deputațĭ din tóte séptе cercurile electorale suntŭ fixate pre ḑiua de 17 Iunie a. c. (schimbărĭ s'au făcutŭ în 3 cercurĭ.) Toțĭ candidații suntŭ guvernamentalĭ. —

I. In cerculŭ electoralŭ alŭ Deșiului. representatŭ în periodulŭ dietei trecute prin farmacistulŭ d. Carol Roth, care a vorbitŭ în dietă despre vulturĭ și a representatŭ, în loculŭ credințiunalului, contulŭ speselorŭ sale dela alegere, a pășitŭ contele Dominic Teleki din Cuzdrióra, fostulŭ representantŭ alŭ cercului Lăpușiului, alesŭ în 1884 contra d-lui conte Paul Bethlen, care acuma nu pășesce, fiindŭ că, înruditŭ prin căsătoriă cu „providențialulŭ“ ministru-președinte Tisza, își aștéptă denumirea de prefectŭ la Bistrița-Năsĕudŭ orĭ airlea de sigurŭ.

II. In cerculŭ Lăpușiului a pășitŭ br. Carolŭ Bornemisza dela Dobricŭ, nouă creatură.

III. La Becleanŭ e candidatŭ totŭ fostulŭ deputatŭ Bethlen Aladár.

IV. In Ileanda totŭ fostulŭ deputatŭ Ludovic Simo dela Poiana. Se ḑice că acesta spre a-șĭ asigura voturile Românilorŭ s'au folositŭ de cu bună vreme de unŭ soiu nou de corteșire, că primea suplicele preoțilorŭ românĭ din cerculŭ sĕu electoralŭ și mai târḑiu amintiții preoțĭ, încungiurândŭ ordinariatulŭ respectivŭ, își primĕu cei 30 de argințĭ dela d. deputatŭ.

V. In cerculŭ Iclodului candidéză advocatulŭ Alexa Bokros din Clușiu importatŭ.

VI. In satulŭ Szék cu 700 alegĕtorĭ toțĭ darabanțĭ, pășesce Nicolau Torma tênĕrulŭ, asemenea creatură nouă și fiiulŭ fostului președinte de scaunŭ comitatensŭ Stefanŭ Torma, nepotulŭ profesorului universitarŭ Carol de Torma.

VII. In orașulŭ Gherla totŭ fostulŭ deputatŭ Anton Molnár.

Afară de ultimele 2 cercurĭ, tóte celelalte cercurĭ electorale suntŭ compuse din alegĕtorĭ românĭ în mare maioritate, și totușĭ vorŭ eși aleșĭ deputațĭ — firesce numai ungurĭ — abținêndu-se Românii în sensulŭ concluselorŭ conferinței generale dela Sibiiu.

Mâne se va ține conferința electorală a Românilorŭ, despre care voiu raporta. — *Știreganulŭ*

SCIRILE ḐILEI.

Ni se scrie din *Cetatea de baltă* la 8 Iunie 1887: In 28 Maiu pe la 2 óre după améḑĭ deasupra Cetății de baltă și Craifalăului s'au arătatŭ nisce norĭ negri-vinețĭ și apoi s'a scoborîtŭ pe teritorulŭ Cetății de baltă, Șiontalĕu și Velțiu în colo cătră Blășielŭ o plóiă cu grindină, carea în mersulŭ ei a stricatŭ sĕmĕnăturile, viile și a noroitŭ ierburile. In o luncă pe teritoriulŭ Cetății de baltă s'a aflatŭ unŭ pruncŭ înecatŭ, alŭ unui Sasŭ din Basna, în etate de 13 anĭ și 10 lunĭ, despre care au spusŭ părinții că a fostŭ la câmpŭ cu vitele. Din ḑiua numită în tótă ḑiua avemŭ ploi torențiale, grindina și revĕrsarea Têrnavei și a rîurilorŭ laterale au făcutŭ marĭ daune și în susŭ pe la Têrnava mică, la Craifalău și Dicio-Sânt-Mărtinŭ.

—x—

Suntemŭ informațĭ, că d. Silvestru *Moldovanŭ*, profesorŭ la gimnasiulŭ românŭ din locŭ, se retrage din postulŭ de profesorŭ cu începerea anului scolarŭ viitorŭ. D sa se întórce la Turda, unde va conduce lucrările de comptabilitate la institutulŭ de creditŭ și economii »Arieșana“. — Regretămŭ retragerea d-lui profesorŭ S. Moldovanŭ, cu atâtŭ mai multŭ că d-sa a datŭ în scurtŭ timpŭ doveḑĭ frumóse, că e o destoinică și fórte activă putere didactică!

—x—

Direcția generală a căilorŭ ferate unguresci a făcutŭ cunoscutŭ, că până la alte disposițiunĭ s'au sistatŭ tóte favorurile și reducerile taxelorŭ biletelorŭ acordate atâtŭ singuraticelorŭ persóne câtŭ și reuniunilorŭ.

—x—

După cum e informatŭ „Cooperatorulŭ Românŭ« dela comisarii sĕi, la esposițiunea din *Craiova* vorŭ lua parte și fabricanțĭ din Rusia și din Francia.

—x—

Aceeașĭ fóiă comunică, că *„Marșulŭ Cooperatorilorŭ“*, compusŭ de d-lŭ Iacobŭ *Mureșianu* din Blașiu pentru deschiderea esposițiunei din Craiova, va fi peste curêndŭ imprimatŭ și se va vinde cu 1 leu și 50 banĭ la tóte librăriile din România.

—x—

Miklos *Bartha*, redactorulŭ lui »Ellenzek“, și Bela *Erdelyi*, au fostŭ condamnațĭ la 10 Iunie n. de tribunalulŭ din Clușiu: celŭ dintêiu la o ḑi, celŭ de-alŭ doilea la ḑece ḑile închisóre de statŭ pentru delictulŭ de duelŭ, și la plătirea cheltuelilorŭ de judecată. Condamnații s'au declaratŭ mulțămițĭ cu sentința, din contră procurorulŭ a anunțatŭ apelŭ.

—x—

In *Șebișŭ* bântue vĕrsatulŭ. E temere că va lua o întindere epidemică, décă nu se vorŭ lua grabnice mĕsurĭ.

—x—

Ministrulŭ de comerțŭ a însărcinatŭ pe inspectorulŭ industrialŭ Ludovic Binder cu visitarea fabricilorŭ din ocolulŭ camerei comerciale și industriale din Brașovŭ.

—x—

Ministrulŭ de interne a datŭ societății actorilorŭ unguresci din Clușiu 2000 fl. — Dér societăților românescĭ culturale când li se vorŭ da, nu din banii unguresci, dér măcarŭ din banii românescĭ?

—x—

In *Șura mare* s'a bolnăvitŭ deunăḑile unŭ calŭ alŭ unei femeĭ. La sfatulŭ vecinilorŭ, ea pregătĭ o doctoriă de casă și o dete calului sĕ o bea. Doctoria

FOILETONŬ.

Vulturelŭ.

(Poveste.)

Fost'a fostŭ 'n lume-odată
Intr'o țéră 'ndepărtată
O pădure veche tare
De fagŭ naltŭ și goronŭ mare,
Vulturĭ marĭ încă s'aflau
Carĭ cuiburĭ își făceau,
Pe vêrfulŭ goronilorŭ,
Prin crengile fagilorŭ...

Intr'o ḑi unŭ vĕnătorŭ
Intră'n codru 'ncetișorŭ
Ținêndŭ întinsŭ arculŭ sĕu
Inainte totŭ mereu,
Căcĭ cu câtŭ mai multŭ mergea
Totŭ mai tare auḑia
Sunetŭ jalnicŭ plângĕtorŭ
Din adênculŭ codrilorŭ...
Intr'acolo se'ndrepta
De und' sunetulŭ venia
Și în laturĭ totŭ căuta
Dér nimica nu vedea.
Elŭ cu gândŭ de vênătóre
Merge, merge totŭ mai tare
Prin pădurea sunătóre,
Când în susŭ, când josŭ căutândŭ,
Inainte'ncetŭ pășindŭ
Și cu grije ascultândŭ...

La unŭ goronŭ elŭ sosesce
Aci apoi se opresce,
Și spre vêrfulŭ lui privesce,
Și spre a lui mare mirare
Spre a lui milă, și'ntristare
Étă că ḑaresce elŭ
Pe unŭ fragedŭ goronelŭ
Unŭ pruncŭ micŭ și frumușelŭ
Intr'unŭ cuibŭ de crengĭ uscate
De unŭ vulturŭ adunate.
Bietulŭ pruncŭ amarŭ plângea
Jalnicŭ multŭ se văeta,
Căcĭ pe dênsulŭ ilŭ perduse
A sa mamă ce trecuse
Prin pădurea'nfricoșată
Cea de vulturĭ mulțĭ cercată:
La amiaḑĭ ea se culcase
Sub goronŭ pe erburĭ grase
Ér' copilulŭ și'lŭ lăsase
Ca sĕ dórmă'n a ei pólă
Până ce și ea se scólă
Ca sĕ plece mai departe
Și sĕ iésă'n cea parte
A pădurii 'ntunecate;
Ér' pe când dênsa durmia
Câtŭ nimica nu simția,
Unŭ vulturŭ care sbura
Prin pădure peste ea
Pruncŭlŭ lângă ea'lŭ ḑări,
Și se scoborî aci,
In alŭ sĕu ciocŭ ilŭ luà

Cu elŭ linŭ se ridică
Și frumosŭ ilŭ așeḑă
Pe goronulŭ celŭ înaltŭ
In alŭ sĕu cuibŭ largŭ și latŭ:
Maică sa când se treḑi
Prunculŭ nu și'lŭ mai găsi..
. . . .
Decĭ pruncu'n codru rĕmase
Ér mă-sa acas' plecase...

Vênătorulŭ se apucă
Prunculŭ josŭ sĕ mi-lŭ aducă,
Și se sue'n voiă dragă
De pe-o crêngă pe altă creangă
Și aduse dênsulŭ josŭ
Copilașulŭ celŭ frumosŭ,
Dându-i pâne de mâncare,
Apă rece de gustare
Și'lŭ ținŭ pe brațŭ la sine
Până ce'lŭ sfătui bine,
Apoi blândŭ mi'lŭ mângâia
Și dulce mi lŭ drăgostea
Făcêndu-lŭ sĕ nu mai plângă,
Jalea, dorulŭ sĕ șĭ-lŭ stingă..
Și află dênsulŭ de bine
Sĕ ducă prunculŭ cu sine
Și sĕ-lŭ țină sĕ-lŭ nutréscă
In a sa casă sĕ-lŭ créscă,
Căcĭ și dênsulŭ mai avea
Unŭ pruncuțŭ frumosŭ așa
Ce cu ăsta sĕmĕna.

Și'lŭ aduse elŭ la sine
Și'lŭ ținea acasă bine
Ca sĕ créscă'n voiă bună
Cu alŭ sĕu „Nițu« dinpreună...
Pe cestŭ pruncŭ ce-a fostŭ furatŭ
De celŭ vulturŭ aripatŭ,
Fiindŭ elŭ copilŭ aflatŭ
»Vulturelŭ« l'a botezatŭ.

Crușceau prunciĭ amêndoi
Fără grijĭ, fără nevoi:
Ca și doi frațĭ dulcĭ trăiau
Și'ntr'atâta se iubeau,
Incâtŭ unulŭ de mergea
In altŭ locŭ de se juca,
Celălaltŭ plângea acasă
Era totŭ cu frica'n óse,
Că pe frate sĕu l'a perde
Și că mai multŭ nu-lŭ mai vede...
Ér acasă când venea
Iute'ncale-i alerga
Voiosŭ ilŭ îmbrățișa,
Lacrimile își ștergea
Și ridea și-lŭ săruta...
Ei erau blânḑĭ frumușei
Și se iubeau intre ei,
Ca doi frațĭ, doi îngerei
Și ca doi trandafirei...
. . . .

(Va urma.)

însĕ conține și otrăvurĭ, și așa calulŭ se bolnăvi și mai rĕu; de asemenea se bolnăviră de aceeașĭ bólă și alțĭ patru caĭ din grajdŭ De témă ca bóla sĕ nu ia proporțiunĭ epidemice în satŭ, ceĭ cincĭ caĭ fură omorîțĭ din ordinulŭ autorităţii. La esecutarea acelui ordinŭ, femeia din nebăgare de sémă se tăiă la mână, rana venĭ în atingere cu substanța fluidă a animalului ucisŭ și curêndŭ se arătară urme de otrăvire, umflându-i-se mâna totŭ mai tare în cumplite durerĭ. Ajutorulŭ medicalŭ ne mai putêndŭ face nimicŭ, după două ḑile murì femeia. — Avisŭ celorŭ, carĭ abuséză de doftoriile de casă.

—x—

Redactorului Kovacs alŭ fóiei „Csongradmegye“ i s'a intentatŭ de procurorŭ procesŭ de pressă pentru clevetire și vătămare de onóre. In fóiă a apărutŭ adecă unŭ articulŭ, în care se susține, că mai mulțĭ membri ai tribunalului din Seghedinŭ jócă cu hoții de cei sub unŭ coperișŭ și că déca pe o parte gendarmii aducŭ legatŭ unŭ hoțŭ la tribunalŭ, pe cealaltă parte, după informațiunile date, după câteva minute hoțulŭ e pusŭ în libertate, și neîmpedecatŭ ese frumosŭ pe pórtă la brațŭ cu advocatulŭ sĕu. Kovacs a ḑisŭ la instrucțiune că va dovedi acésta.

—x—

Mâne, Mercurĭ în 3/15 Iunie, representanța *orașului Brașovŭ* va ține la 3 óre d. a. adunare generală în casa sfatului. La ordinea ḑilei suntŭ 20 de obiecte ce au sĕ fiă pertractate.

—x—

Părintele Creițarŭ din Bodă ne rógă sĕ arătămŭ că, privitorŭ la scirile din N-rii 46 și 117 ai fóiei nóstre, nu e adevĕratŭ că, ar concura pe ómenĭ la têrgurĭ, nicĭ că în ḑiua de S-ții Constantinŭ și Elena s'ar fi dusŭ în România pentru ca sĕ caute nisce mărturii. Ne mai spune, că poporenii ar fi atâtŭ de amărițĭ din causa neînțelegerilorŭ ce esistă între învĕțătorĭ și preotŭ, încâtŭ în 21 Maiu v. în fața d-lui pro topopŭ arŭ fi strigatŭ, că »facŭ scólă comunală.“ — Negreșitŭ că lăsămŭ sub rĕspunderea părintelui Creițarŭ aceste împărtășirĭ; dér ceremŭ ca superioritatea nóstră bisericéscă și scolară sĕ dispună facerea unei serióse anchete, căcĭ réu de totŭ mergŭ lucrurile în Bodŭ.

—x—

In decursulŭ lunei trecute s'au depusŭ la băncile localĭ fl. v. a. 317,400, și s'au ridicatŭ fl. 322,600.

—x—

In *Făgărașŭ*, în nóptea de 11 spre 12 Iunie n., o femeiă ce locuesce singură fù călcată de 6 hoțĭ, torturată și jefuită de 800 fl. Trei persóne bănuite au fostŭ arestate.

—x—

In munții *Cherțișórei* se adăpostescŭ de câtva timpŭ nisce hoțĭ. Unulŭ din ei este cherțișoreanŭ, ér ceilalțĭ 9 suntŭ din România, precum spunŭ foile unguresci. Se ḑice că au multŭ aurŭ și argințŭ, ceea ce face sĕ se crédă că înainte de a se refugia în acești munțĭ, au comisŭ unŭ mare furtŭ. In urmărirea lorŭ s'au trimisŭ 22 de gendarmĭ.

Sĕ se facă lumină!

In trista afacere electorală din țéra Moțilorŭ, primimŭ dela unŭ fruntașŭ românŭ cu posiția de acolo o întîmpinare, pe care ne rógă sĕ-o publicămŭ, apelândŭ la liberalismulŭ redactorului fóiei nóstre. Voimŭ sĕ-i dămŭ o dovadă despre acestŭ liberalismŭ și de aceea dămŭ locŭ întîmpinărei sale, mai alesŭ că printr'ênsa credemŭ, că se va face și mai mare lumină asupra referințelorŭ dintre cărturarii noștri din părțile muntene. Eată-o:

Munții Apusenĭ, în Iunie 1887.

Onorate Domnule Redactorŭ!

„Moțulŭ“ din Munții Apusenĭ în N-rulŭ 110 alŭ „Gazetei Transilvaniei“ de nou s'a produsŭ.

Până ce dênsulŭ prin articlulŭ sĕu din N-rulŭ 54 a dusŭ la cale aceea ce nu i-a fostŭ succesŭ întregei cete a Maghiarilorŭ, adecă înăsprirea relațiunilorŭ între cei doi advocațĭ românĭ din Abrudŭ, de sigurŭ nu spre binele obștei românescĭ, până atuncĭ resultatulŭ articlului sĕu de mai susŭ va fi de sigurŭ o scisiune completă între partida onorabilă a lui Andreica, Dr. Basiliu Preda și altorŭ ómenĭ de bine și de inimă și între partida din tufă a Moțului, și a unora ejusdem farinae într'unŭ timpŭ când arŭ trebui sĕ fimŭ toțĭ într'unŭ cugetŭ și o simțire și când prin urmare orîce producere de desbinare ne póte numai nespusŭ de multŭ strica.

Advocatulŭ Gerasimŭ Candrea din Câmpenĭ venindŭ acasă dela congresulŭ bisericescŭ, unde dênsulŭ nevorbindŭ nimica lasă a fi basată presupunerea, că dênsulŭ prin Sibiiu se ocupă numai cu alte lucrurĭ și înțelegêndŭ, că colegulŭ sĕu, Dr. Basiliu Preda, ar fi subscrisŭ unŭ flécŭ de „nyilatkozat“, s'a grăbitŭ ca și când patria ar fi în periculŭ și ca și când advocatulŭ Basiliu Preda ar fi trădatŭ națiunea a denunța încă pe cale telegrafică subscrierea acelui flécŭ redacțiunei „Tribunei“, astfelŭ încâtŭ numai bunului simțŭ alŭ domnilorŭ dela »Tribuna“ este de a se mulțămi că nu s'a întêmplatŭ scandalŭ.

Óre este frumosŭ, óre este onestŭ, óre este consultŭ ca unŭ advocatŭ românŭ sĕ denunțe pe colegulŭ sĕu, pe unŭ altŭ advocatŭ românŭ, mai alesŭ atuncĭ, când acestŭ din urmă părăsindu-șĭ familia și agendele sale multifarie ia parte și încă pe spesele sale la conferința națională din Sibiiu? Óre rivalitatea nobilă constă în a trage în tină pe colegulŭ sĕu și nu în a emula cu dênsulŭ în sciință, în diligență, în purtare onestă și morală? Óre este advocatulŭ Gerasimŭ Candrea chiămatŭ și îndreptățitŭ de a blama sub nume anonimŭ pe colegulŭ sĕu, pe advocatulŭ Dr. Basiliu Preda și pe alții?

Advocatulŭ Gerasimŭ Candrea, care dela conferința națională din Sibiiu din anulŭ 1881, la care a luatŭ și dênsulŭ parte ca delegatŭ, s'a dusŭ deadreptulŭ la alegerea din Trăscău, care la alegerea din anulŭ 1884 din Trăscău nu numai că asemenea a luatŭ parte ci a fostŭ în legătură cu fratele sĕu notariulŭ din Vidra și cu solgăbirĕulŭ, amiculŭ sĕu intimŭ, motorulŭ principalŭ, că muntenii s'au blamatŭ luândŭ parte la alegere în numĕrŭ considerabilŭ — care atuncĭ, când și celŭ mai sĕracŭ Câmpănarŭ a preferitŭ mai bine de a răbda fóme decâtŭ de a șĭ da casa pentru scóla ungurésca, nu s'a sfiitŭ a da în chiriă casa sa cumpărata cu banĭ împrumutațĭ verisimilŭ cu acelŭ scopŭ numai cu puținŭ mai 'nainte — scólei înființânde unguresci și prin aceea a face posibilă realisarea înființărei scólei maghiare de statŭ în Câmpenĭ, a cărei înființare din lipsa de cvartirŭ era pe aci a se abandona pentru totdéuna, prin aceea a deschide drumŭ largŭ maghiarismului în munții apusenĭ și a pune basa nimicirei scólei române din Câmpenĭ, o faptă, care a stricatŭ Românismului nespusŭ de multŭ în totŭ casulŭ mai multŭ decâtŭ subscrierea unui milionŭ de flécurĭ de »nyilatkozat“ și tóte aceste pentru o arendă anuală numai de trei sute florenĭ v. a. o sumă care cu privire la valórea scăḑută de acuma a banilorŭ nu e cu multŭ mai mare decâtŭ suma primită de Iuda, — care chiar și în adunarea conchiămată pentru alegerea ablegaților la conferința din Sibiiu a propusŭ și mijlocitŭ votulŭ de încredere szolgăbirĕului, cu tóte că acésta propunere a sa s'a potrivitŭ cu scopulŭ adunărei ca pumnulŭ cu ochiulŭ, — care .... însĕ destulŭ acuma deodată. Acestŭ omŭ este dintre toțĭ locuitorii munțilorŭ apusenĭ celŭ mai puținŭ chiămatŭ și celŭ mai puținŭ îndreptățitŭ de a ataca și blama pe alții.

Ce crimă națională a comisŭ advocatulŭ Basiliu Preda și ceilalțĭ bărbațĭ onorabilĭ și de frunte cu subscrierea unui flécŭ?

Cine cunósce capacitatea de conceptŭ a solgăbirĕului din Câmpenĭ póte garanta din capulŭ loculuĭ, că téma acelui flécŭ póte nu numai advocatulŭ Gerasimŭ Candrea fără și cea mai fricósă găină a s'a liniștitŭ durmi. Cuprinsulŭ aceluia nu e altceva decâtŭ unŭ „nesze semmit, fogd meg jól“ și décă cumva solgăbirĕul ar avé voiă de a se folosi de acelŭ flécŭ, e sigurŭ că-o va păți ca Țiganulŭ cu racii, căcĭ precum Țiganulŭ racii, așa va avea și solgăbirĕulŭ pe alegĕtorĭ numai pe hârtiă.

Sub astfelŭ de împrejurărĭ de sine se înțelege, că lucrulŭ celŭ mai consultŭ ar fi fostŭ de a aștepta alegerile și numai după aceea a blama pe aceia, carĭ meritau blamarea, adecă pe votisanții românĭ, dér după ce Moțul a fostŭ convinsŭ, că ceĭ subscrișĭ și cu deosebire advocatulŭ Basiliu Preda după enunțarea pasivității nu vorŭ lua parte la alegerĭ, s'a grăbitŭ a nu rĕmâné în pagubă cu denunțarea.

Onorate Domnule Redactorŭ! Sĕ mĕ iertĭ, dér până ce noi în locŭ de a ne ierta unii altora greșelĭ mai micĭ și în locŭ de a forma o falangă puternică contra inimicilorŭ comunĭ, ne vomŭ spiona, suspiționa și denunța unii pe alții, până ce Domnia Ta Domnule Redactorŭ, în onestitatea și bunătatea inimei Domniei Tale, vei privì pe fiesce-care fără deschilinire de asemenea bunŭ și onestŭ, vei lua tóte de banĭ bunĭ și nu vei face alegere între corespondențĭ' până ce foile nóstre publică cu o mare ușurătate, ce în foile străine nu se întêmplă, articulii tendențioșĭ și plinĭ de personalitățĭ ca cei a unui »Moțŭ“, care prin procederea s'a de sigurŭ nu face onóre acelui nume, până atuncĭ prin o astfeliu de procedere mai multŭ se strică decâtŭ se folosesce causei române.

Dixi et salvavi animam meam. *A. B.*

Mai întâiu de tóte declarămŭ scriitorului, că este în mare rĕtĕcire, décă crede că nouĕ numai unŭ singurŭ „Moțŭ“ ne scrie. Ar fi tristŭ décă numai uniculŭ s'ar interesa de sórtea poporului muntênŭ și, fiă ḑisŭ spre onórea acestuia, suntŭ mai mulțĭ Moțĭ, carĭ ne țînŭ în curentŭ despre cele ce se petrecŭ în munțĭ.

Câtŭ pentru „fleaculŭ“ de „nyilatkozat“, ce l'au putută subscrie, după cum logicŭ urméză, totŭ numai nisce flécurĭ de ómenĭ, ne pare rĕu că aḑi nu ne mai permite nicĭ timpulŭ, nicĭ spațiulŭ sĕ ne ocupămŭ mai de aprópe cu elŭ și cu afirmările din întîmpinarea de mai susŭ. Dér credemŭ, că unŭ astfelŭ de „flécŭ“, pentru care se mai pretinde încă și „bunŭ sêmțŭ“, merită sĕ fiă tractatŭ mai pe largŭ, și cu tótă seriositatea și de aceea ne reservămŭ a rĕspunde în numĕrulŭ viitorŭ.

Lista de subscripțiune,

deschisă de „Gazeta Transilvaniei“ pentru comunele române din Ardélŭ nenorocite prin incendiu și inundare.

Au mai incursŭ:

prin nobila stăruință a d-nei Elena G. Popŭ Longinŭ, pe lista d-sale:

D-na Elena Popŭ Longinŭ . . .	5 fl.	
Dela următorii domnĭ din Sĕlagiu:		
George Popŭ de Băsescĭ	5 fl.	
Alecsiu Anonymus		50 cr.
Vasile Gavrișiu preotŭ în Odeștĭ .		50 cr.
Mihaiu Popŭ	2 fl.	
Ioanŭ Vasvari preotŭ în Bêrsĕulŭ de josŭ		60 cr.
Iuliu Lobonțŭ preotŭ în Gârdanĭ .		50 cr.
Teodorŭ Laszlofi		50 cr.
Grigore Popŭ preot în Salățigŭ . .		50 cr.
Demetriu Suciu advocatŭ	2 fl.	45 cr.
Ioanŭ Ciurcașŭ preotŭ în Moțișŭ .	1 fl.	
Petru Caba preotŭ în Cheudŭ . .		50 cr.
Ioanŭ Popŭ preotŭ în S.-Uilacŭ . .		45 cr.
Ioanŭ Maiorŭ		50 cr.
Totalŭ dela d-na El. Popŭ Longinŭ	20 fl.	
Din Brașovŭ dela următorii d-nĭ:		
Silvestru Moldovanŭ, prof. . . .	1 fl.	
Florea Pernea	1 fl.	
Vasile I. Mittocŭ	1 fl.	
Teodorŭ Christianŭ	1 fl.	
C. Voicu	1 fl.	
Suma	25 fl.	

Adăugêndŭ la acésta suma din nr. 118 alŭ „Gaz. Trans.“ Lei noi 1220 și 242 fl. 43 cr.
(Va urma). Totalŭ Lei n. 1220 267 fl. 43 cr.

Le mulțumimŭ generoșilorŭ contribuitorĭ în numele nenorociților, dorindŭ ca nobilulŭ lorŭ esemplu sĕ afle imitatorĭ pretutindenea.

(Va urma).

Scirĭ militare.

Rusia. Representantulŭ din Petersburgŭ alŭ lui Nordenfeld a comunicatŭ agentului sĕu din Bucurescĭ, că între elŭ și între guvernulŭ rusŭ s'a încheiatŭ unŭ contractŭ de a furnisa 400 mitralieze pentru infanteria rusésca.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PESTA, 14 Iunie. — Fóia oficială publică retragerea secretarului de statŭ în ministeriulŭ cultelorŭ Gedeonŭ Tanarky, decorându-se totodată cu mica cruce a ordinului Sf. Stefanŭ, și în același timpŭ numirea lui Berzeviczy ca secretarŭ de statŭ.

BELGRADŬ, 14 Iunie. — Unŭ ucazŭ regescŭ confirmă noulŭ cabinetŭ. Risticĭ a luatŭ președința și portofoliulŭ esternelorŭ.

BERLINŬ, 14 Iunie. — Împĕratulŭ a părăsitŭ după amédĭ patulŭ.

DIVERSE.

Lumina electrică din Petersburgŭ este póte unica în felulŭ sĕu până astăḑĭ. Palatulŭ de iarnă alŭ Țarului e iluminatŭ cu 12,000 lămpĭ electrice; afară d'astea în curte și în piața din fața acestui grandiosŭ palatŭ mai suntŭ 56 lămpĭ arcate. Mașinele pentru producerea acestei colosale cantitățĭ de lumină suntŭ în beciurile palatului; aci suntŭ 26 mașine dinamice și mai multe mașine de reservă. Stradele mai elegante ale Petersburgului suntŭ deasemenea iluminate electricŭ, precum și mai multe case particulare și prăvălii.

Necrologŭ. — In Lunea Rosaliilorŭ a rĕposatŭ în Recița-Montană d-na *Ecaterina Simu*, născ. *Cadia'* în etate de 29 anĭ și 9 lunĭ, lăsând în vĕduviă pe nemângăiatulŭ sĕu soțŭ *Ioanŭ Simu* cu 5 copii orfanĭ. Rĕmășițele pământescĭ ale rĕposatei s'au înmormêntatŭ la 8 Iuniu n. c. în cimiterulŭ gr. or. din Recița-Montană.

Fiă-i țĕrina ușóră!

Rectificare. In Nr. de erĭ alŭ fóiei nóstre, în procesulŭ verbalŭ alŭ conferenței din Băsescĭ, colóna 2, șirulŭ 9 de susŭ, s'a greșitŭ din causa manuscriptului numele d-lui advocatŭ din Cehulŭ-Silvaniei, care este a se ceti corectŭ **Demetriu Suciu**, ér nu »Puciu“.

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureșianu.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 13 Iuniu st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	102 25
Rentă de hârtiă 5%	88.05
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	151.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	116 50
Bonurĭ rurale ungare	104.70
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.70
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	104 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 50
Bonurĭ rurale transilvane	104.70
Bonurĭ croato-slavone	104 50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.40
Imprumutulŭ cu premiu ung.	123.—
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	122 60
Renta de hârtiă austriacă	81.15
Renta de arg. austr.	82.95
Renta de aurŭ austr.	112 90
Losurile din 1860	137.75
Acțiunile băncei austro-ungare	885 —
Act. băncei de creditŭ ung.	286.—
Act. băncei de creditŭ austr.	289.80
Argintulŭ —.— Galbini împărătesci	5 96
Napoleon-d'orĭ	10.07
Mărcĭ 100 împ. germ.	62.35
Londra 10 Livres sterlinge	128.05

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 30 Maiu st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	$91^{3}/_{4}$	$92^{1}/_{4}$
Renta rom. amort. (5%)	$94^{3}/_{4}$	$95^{1}/_{4}$
» convert. (6%)	88—	$88^{1}/_{2}$
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	——	——
Credit fonc. rural (7%)	$106^{1}/_{2}$	107—
» „ „ (5%)	90—	91—
» » urban (7%)	$103^{1}/_{2}$	104—
» » » (6%)	96—	97—
» » » (5%)	87—	$87^{1}/_{2}$
Banca națională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Națională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.25	14.75
Bancnote austriace contra aurŭ	2.00	2.02

Cursulu pieței Brașovŭ

din 14 Iuniu st. n. 1887.

Bancnote românesci	Cump.	8.70	Vênd.	8.72
Argint românesc	»	8.60	»	8.65
Napoleon-d'orĭ	»	10.03	»	10.07
Lire turcescĭ	»	11.35	»	11.40
Imperialĭ	»	10.35	»	10.40
Galbenĭ	»	5.90	»	5.94
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	114.—	»	116.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Dela comitetulŭ centralŭ electoralŭ alŭ com. Brașovŭ.

Nr. 26—1887.

Publicațiune.

Deórece Maiestatea Sa c. r. apostolică a binevoitŭ a conchema cu prea înaltulŭ rescriptŭ din 26 Maiu a. c. dieta viitóre pro 1887—1892 pe **26 Septemvre a. c.** și deórece Escelența Sa D-lŭ ministru de interne prin emisulŭ din 26 Maiu a. c. Nr. 32842—II ca terminŭ pentru alegerile dietalĭ comune, a hotărîtŭ unŭ terminŭ de 10 ḑile din 17—26 Iuniu a. c., de aceea subscrisulŭ comitetŭ centralŭ electoralŭ a determinatŭ **ḑiua de 19 Iuniu a. c.** ca ḑiuă pentru alegerile, ce suntŭ de a se îndeplini în ambele cercurĭ electorale, supuse acestui comitetŭ centralŭ electoralŭ, pe basa §-lui 57 art. de lege XXXIII din anulŭ 1874.

Pentru conducerea alegerei și pentru adunarea voturilorŭ s'au esmisŭ următórele comisiunĭ:

In cerculŭ I. electoralŭ, cu loculŭ de alegere în Hermanŭ:
Carol Schnell de președinte,
Christian Porr de vice-președinte,
Petru Horvath de secretarŭ,
Ioanŭ Gavrușiu de secretarŭ locțiitorŭ.
Stefanŭ de Domokos de secretarŭ locțiitorŭ.

In cerculŭ II-lea electoralŭ, cu loculŭ de alegere Ghimbavŭ:
Iosifŭ Dück de președinte,
Dr. Herell Henricŭ de vice-președinte,
George Nicolaus de secretarŭ,
Merthes Ioanŭ de secretarŭ locțiitorŭ,
Paulŭ Meedt de secretarŭ locțiitorŭ.

Pentru darea voturilorŭ cu referință la singuraticele comune s'a statoritŭ următorulŭ șirŭ:

In I. cercŭ electoralŭ:

1. Hermanŭ. 5. Zizinŭ. 8. Cernatŭ.
2. Sânpetru. 6. Tărlungenĭ. 9. Turcheșiu.
3. Rêșnovŭ. 7. Satulungŭ. 10. Bacĭfalău.
4. Purcărenĭ.

In II. cercŭ electoralŭ:

1. Ghimbavŭ. 4. Vulcanŭ. 7. Nou. 10. Feldióră. 12. Măierușiu.
2. Cârstianŭ. 5. Codlea. 8. Crizbavŭ. 11. Rotbavŭ. 13. Apața.
3. Reșnovŭ. 6. Hălchiu. 9. Bodŭ.

Alegerea începe la **19 Iuniu a. c. înainte de prânḑŭ.** Fiă-care alegĕtorŭ cercualŭ póte recomanda candidațĭ dietalĭ; acéstă recomandațiune trebue sĕ se dea în scrisŭ președintelui pentru alegerĭ, séu în ḑiua dinainte de alegere, séu la o jum. de óră după începerea alegerei.

Décă președintele pentru alegerĭ ordonéză votarea în sensulŭ legei, atuncĭ aceea începe diminéța la 9 óre.

Votisarea se face publicŭ și nominalŭ amĕsuratŭ §-lui 75 art. de lege XXXIII anulŭ 1874 și §§-lorŭ ce stau în legătură cu acésta.

Ceea ce se aduce la cunoscința tuturorŭ cu aceea observațiune, că alegerea se va efectui în casa comunală a respectivului locŭ de alegere, și că este opritŭ a veni la alegere cu bâte séu arme.

Din ședința comitetului centralŭ electoralŭ alŭ comitatului Brașovŭ, ținută în 7 Iuniu 1887.

Iuliu de Roll, vicecomite și președintele comitetului centralŭ.

Dr. Fridericŭ Jekel, secretarŭ.

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela 1 Iuniu st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucuresci	—	4.30	—	7.30
Predealŭ	—	—	—	1.14
	—	9.12	—	—
Timișŭ	—	9.35	—	1.45
Brașovŭ	—	10.12	—	—
	7 20	—	4.01	2.32
Feldióra	7.57	—	4.47	—
Apatia	8.24	—	5.28	—
Agostonfalva	8 47	—	5.59	—
Homorodŭ	9.29	—	6.49	—
Hașfaleu	9 37	—	8.35	—
Sighișóra	10 53	—	9.02	—
	11.00	—	9.12	—
Elisabetopole	11.34	—	9 56	—
Mediașŭ	12.03	—	10.37	—
Copsa micĕ	12.26	—	10.59 11.16	—
Micăsasa	12.42	—	11.37	—
Blașiu	1.11	—	12.16	—
Crăciunelŭ	1.23	—	12.33	—
Teiușŭ	2.06	—	1.51	—
Aiudŭ	2.27	—	2 18	—
Vințulŭ de susŭ	2.49	—	2.48	—
Uióra	2 56	—	2.56	—
Cucerdea	3.12	—	3 64	—
Ghirisŭ	3.46	—	4 51	—
Apahida	5.01	—	5.28	Trenŭ de persóne
Clușiu	5.21	—	5 56	
	—	6.01	—	6 37
Nedeșdu	—	6.19	—	6.58
Ghirbĕu	—	—	—	7.14
Aghirișŭ	—	—	—	7.29
Stana	—	—	—	7 56
Huiedinŭ	—	7.12	—	8.18
Ciucia	—	7.41	—	8 58
Bucia	—	—	—	9.15
Bratca	—	—	—	9.34
Rév	—	8.20	—	9.53
Mező-Telegd	—	8.46	—	10 28
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	10 47
Várad-Velințe	—	—	Trenŭ de persóne	10.57
Oradia-mare	—	9.11		11.07
	—	9.16	10.50	11.19
P. Ladány	—	10.37	1.33	1.16
Szolnok	—	12.20	4.24	3.29
Buda-pesta	—	2.15	10.05	6.33
Viena	—	—	2.15	—
	—	8.00	—	—

Nóta: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	7.40	6 18	—
Szolnok	11 05	4.05	10.42	9.38	—
P. Ladány	2 02	5.47	2.02	12 02	—
Oradea mare	4.12	7.11	4.78	2 01	—
Várad-Velencze	—	—	—	2 08	
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	2 19	—
Mezö-Telegd	—	7.33	—	2.41	—
Rév	—	8.04	—	3.24	—
Bratca	—	—	—	3.47	—
Bucia	—	—	—	4.07	—
Ciucia	—	8.58	—	4.33	—
Huiedin	—	9.28	—	5.15	—
Stana	—	—	—	5.33	—
Aghiriș	—	—	—	5.53	—
Ghirbĕu	—	—	—	6.05	—
Nedeșdu	—	—	—	6.20	—
Clușiu	—	10.31	—	6 38	—
	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriș	12 33	—	—	—	9.16
Cucerdea	1.01	—	—	—	9.53
	1 11	—	—	—	10.—
Uióra	1.18	—	—	—	10.09
Vințulŭ de susŭ	1.05	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.46	—	—	—	10.48
Teiușŭ	2.25	—	—	—	11.55
Crăciunelŭ	2 50	—	—	—	12.34
Blașŭ	3 03	—	—	—	12.52
Micăsasa	3.35	—	—	—	1.34
Copșa mic	4.01	—	—	—	2.13
Mediașŭ	4 20	—	—	—	2.46
Elisabetopole	4.55	—	—	—	3.31
Sighișóra	5.42	—	—	—	4.32
Hașfaleu	6.01	—	—	—	5.02
Homorod	7.27	—	—	—	6.53
Ágostonfalva	8.08	—	—	—	7.43
Apatia	8.36	—	—	—	8 23
Feldióra	9.06	—	—	—	9.02
Brașovŭ	9.46	5.37	—	—	9.52
	—	—	1.55	—	—
Timișŭ	—	6.20	2.53	—	—
Predealŭ	—	6.47	—	—	—
	—	11.30	3.28	—	—
Bucuresci	—	—	9.35	—	—

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne
Teiușŭ	11.24	—	3.00
Alba-Iulia	11.59	—	3.59
Vințulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Șibotŭ	1.01	—	4.51
Orăștia	1.32	—	5.18
Simeria (Piski)	2 32	—	6 15
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborșin	5.30	—	8.46
Bĕrzova	6.27	—	9.33
Conopŭ	6.47	—	9.53
Radna-Lipova	7.28	—	10 27
Paulișŭ	7.43	—	10.42
Gyorok	7.59	—	10.58
Glogovațŭ	8.28	—	11 25
Aradŭ	8.42	9.17	12 31
Szolnok	—	2 32	4 19
	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok	11.20	12.41	—
	11.35	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	—
Glogovațŭ	4 43	6.13	—
Gyorok	5 07	6.38	—
Paulișŭ	5.19	6.51	—
Radna-Lipova	5.41	7.10	—
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bĕrzova	6.28	7.55	—
Soborșin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	9.58	—
Branicĭca	9.19	10.17	—
Deva	9.51	10.42	—
Simeria (Piski)	10.35	11.07	—
Orăștia	11.11	11.37	—
Șibotŭ	11.43	12.—	—
Vințulŭ de josŭ	12 18	12.29	—
Alba-Iulia	12.36	12.46	—
Teiușŭ	1.29	1.41	—

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timișóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	—	—	2.42
Streiu	—	—	3.25
Hațegŭ	—	—	4 16
Pui	—	—	5.11
Crivadia	—	—	5.58
Banița	—	—	6.40
Petroșenĭ	—	—	7.12

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroșenĭ	—	—	6.10
Banița	—	—	6.53
Crivadia	—	—	7.37
Pui	—	—	8.20
Hațegŭ	—	—	9.01
Streiu	—	—	9.52
Simeria	—	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Brașovŭ. Hârtia din fabrica lui Martin Kopony, Zernesci